

Znatorae

Rezultati naučnih istraživanja
u akciji suzbijanja gubara
(Lymantria dispar L.)
1964. godine

POSLOVNO UDRUŽENJE SUMSKO PRIVREDNIH ORGANIZACIJA
ZAGREB

REZULTATI NAUČNIH ISTRAŽIVANJA U AKCIJI SUZBIJANJA GUBARA
(*LYMANTRIA DISPAR L.*)
1964. GODINE

S A D R Ž A J:

Str.

Predgovor	5
Kovačević Ž.: Rezultati suzbijanja gubara sniženim dozama insekticida u šumi Brezovica u okolini Siska u 1964. god.	7
Šarić A., Zajec V.: Morfološko-biološka svojstva jednog soja <i>Bacillus-thuringiensis Berliner</i> primjenjenog u suzbijanju gubara u prirodi	18
Androić M., Šarić A.: Djelovanje insekticida Pantakana i Lindana na <i>Bacillus thuringiensis</i>	25
Androić M.: Pokusi suzbijanja gubara (<i>Lymantria dispar L.</i>) u prirodi domaćim preparatom <i>Bacillus thuringiensis</i>	28
Spaić I.: Pokusi suzbijanja gusjenica prskanjem šuma iz aviona	42

P R E D G O V O R

U poslijeratnom periodu u šumarstvu su se kod nas počele sve intenzivnije primjenjivati suvremene metode rada kao rezultat naučnoistraživačke djelatnosti u ovoj oblasti privrede. U uzgoju šuma savremenim metodama postigla se veća i kvalitetnija proizvodnja. Iskorištanje drvene mase postaje sve racionalnije, a novoizgrađene ceste otvaraju nova šumska područja i, čini ih pristupačnim šumskom gospodarenju. Mechanizacija prodire u sve faze proizvodnog procesa, a na sve više radilišta uводи se organizacija rada koja se temelji na na naučnim principima. Zaštiti šuma poklanja se naročita pažnja. Posljednjih godina vršene su velike akcije suzbijanja šumskih štetnika. Od 1947. g. do 1964. g. deseterostruko su uvećane površine na kojima je vršeno suzbijanje štetnika avionima.

Ovako široke akcije u koje se ulažu velika materijalna i novčana sredstva morale su biti praćene i odgovarajućim naučnoistraživačkim radom, tim više što u ovoj domeni postoji još uvijek niz neriješenih problema na koje nauka treba dati odgovor. Utvrđuje se sve više uvjerenje da široka primjena pesticida u zaštiti šuma i bilja predstavlja dvostruk mač, jer pored štetnika strada i korisna entomofauna a djelovanjem otrova pogodeni su životinje i ljudi. Zato je bilo od naročitog interesa ispitati mogućnost primjene sniženih doza i koncentracija. Ta istraživanja vršio je prof. Željko Kovacević. Rezultati tih istraživanja već sada mogu biti korisni u praksi zaštite šuma odnosno u akcijama suzbijanja »latentno virotičnih vrsta« kao što je gubar.

Takoder je od naročitog značenja i način na koji se pesticid unaša na tretirane površine. Bilo je potrebno komparirati efikasnost i ekonomičnost orošavanja i zamagljivanja, dviju metoda koje se najčešće upotrebljavaju u zaštiti šuma i bilja. Stručna mišljenja o prednosti jedne ili druge metode su podjeljena. Rezultati istraživanja koje je vršio dr Ivan Spaić pokazali su da se ove jednakovrijedne metode po efektu razlikuju u cijeni izvođenja i autor daje prednost zamagljivanju.

Naročito su od interesa bila istraživanja mogućnosti primjene domaćeg preparata na bazi bakterija *Bacillus thuringiensis*. Prednost domaćeg proizvodnje koga proizvodi Vetserum Kalinovica, rezultat je timskog rada grupe stručnjaka u kojoj su pored dr Milana Androića sudjelovali i dr Ana Šarić te ing. Valerija Zajec. Početni uspjeh postignut ovim biopreparatom daje nadu da ćemo uskoro pesticide moći uspješno i u više slučajeva zamjeniti više selektivnim preparatom, kojim ćemo suzbijati štetnike bez opasnosti za korisnu entomofaunu, životinje i ljudi.